

*“SHARE is uitgegroeid tot een
pilaar in het Europees onderzoek
naar veroudering.”*

James Heckman, Nobelprijs Laureaat

Voor meer informatie over
SHARE kan u terecht op
www.share-project.be

SHARE België – Vlaanderen

Prof. dr. Bea Cantillon
Dr. Karel Van den Bosch
Daniela Skugor
Bert Brockx
Sint-Jacobstraat 2
2000 Antwerpen
Tel: 03/ 265 55 54 (Daniela Skugor)
daniela.skugor@ua.ac.be

Federal Ministry
of Education
and Research

National
Institute
on Aging

Beste respondent,

Sinds 2004 is de Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE) één van de centrale pijlers in het onderzoek naar veroudering. In 20 landen, van Zweden tot Griekenland en van Portugal tot Estland, zijn meer dan 62 000 vijftigplussers bevraagd over hun levensomstandigheden.

U maakt deel uit van deze grote groep en we willen u graag bedanken omdat u de tijd hebt genomen om onze vragen te beantwoorden. Met uw antwoorden helpt u onderzoekers wereldwijd een beter zicht te krijgen op de impact van sociaal beleid. De resultaten van de vele wetenschappelijke studies kunnen vervolgens gebruikt worden door politici om via gerichte politieke actie de leefomstandigheden voor mensen in Europa te verbeteren.

Om u op de hoogte te brengen van de SHARE-bevindingen, presenteren we enkele sleutelresultaten uit drie belangrijke domeinen.

Nogmaals bedankt voor uw steun – u maakt het verschil!

Prof. Axel Börsch-Supan, Ph.D.
SHARE Coordinator

Uw familie en vrienden

Hoewel de media vaak het tegendeel beweren, bevestigt SHARE wat velen onder u al weten: of het nu gaat over het oppassen op kleinkinderen, het zorgen voor ouders, of het ondersteunen van je kinderen - familie doet er toe! We stellen vast dat het gevoerde sociaal beleid een grote impact heeft op het soort steun dat mensen nodig hebben. In landen met uitgebreide sociale voorzieningen vult de overheid hulp van familie en vrienden vaak aan met eigen programma's. Onderzoek toont ook aan dat bredere sociale netwerken, bestaande uit vrienden, burens, collega's en kennissen erg belangrijk zijn voor mensen die zelf geen volwassen kinderen hebben.

Uw gezondheid en gezondheidszorg

Nu mensen steeds ouder worden is het belangrijk om te weten wat het effect van gezondheidszorg is. Op basis van SHARE kunnen we zeggen dat preventieve gezondheidszorg in het bijzonder een positief effect heeft op de gezondheid en dus een belangrijke bouwsteen is van het gezondheidszorgbeleid in Europa. Dit geldt niet enkel vandaag, maar gaat ook op voor de voorbije decennia: kinderen die opgroeiden in landen met een uitgebreide preventieve zorg zijn vandaag doorgaans gezonder, zelfs op hoge leeftijd. Niet

alleen preventieve zorg speelt een belangrijke rol. Met SHARE kunnen we daarnaast aantonen dat zelfs lange termijn ziekten aanzienlijk teruggedrongen kunnen worden door op genezing gerichte zorg. In vele gevallen is de relatie tussen op genezing gerichte zorg en de gevolgen ervan niet zo eenvoudig: uit SHARE-gegevens blijkt bijvoorbeeld dat gehoorproblemen de kans op depressie vele jaren later verhoogt. Het vermijden en verhelpen van gehoorproblemen is dus belangrijk om bijvoorbeeld depressies te voorkomen.

Uw economische situatie

Pensionering is een belangrijke levensfase in ieders leven, zeker wat betreft de financiële aspecten. De leefomstandigheden voor en na pensionering variëren sterk tussen de verschillende Europese landen en opnieuw speelt het gevoerde beleid een belangrijke rol. De onderliggende processen zijn enkel in kaart te brengen aan de hand van wetenschappelijk onderzoek gebaseerd op enquêtes zoals SHARE: slechte arbeidsomstandigheden – om maar één iets te noemen – kunnen ertoe leiden dat mensen sneller de arbeidsmarkt verlaten. Het gevolg hiervan is dat de rustpensioenen aanzienlijk lager zullen zijn en de kans op financiële problemen op latere leeftijd vergroot. Om een antwoord te bieden op dergelijke uitdagingen moeten de onderliggende processen onderzocht worden.